

KINDSOLDATEN IN NOORD OEGANDA

Sofie Vindevogel

Universiteit Gent – Vakgroep Orthopedagogiek

Centre for Children in Vulnerable Situations

Introductie: context

Introductie: context

- Noord Oeganda
 - Gedurende meer dan 2 decennia
 - Politiek complexe noodsituatie
 - Binnen staatsgrenzen
 - Voornamelijk burgerslachtoffers
 - Tweeledig doel:
 - Verzwakken van de tegenpartij
 - Eigen sociaal netwerk versterken
 - Complexiteit: politieke, sociale, culturele, ... dimensies

Introductie: context

- Noord Oeganda
 - Lord's Resistance Army: rebellengroepering o.l.v. Joseph Kony
 - Burgers zijn doelwit
 - ± 10.000 mishandeld / vermoord
 - ± 60.000 vluchtelingen
 - ± 25 000-38 000 kindsoldaten
 - ...
 - Staakt het vuren: 2006

Introductie: context

- Kindsoldaten
 - Ondertekening Optioneel Protocol in 2002
 - Geen verplichte legerdienst overheidsleger
 - Vrijwillige toetreding tot leger: 18 jaar
- Gedwongen rekrutering: ontvoering
- 80% van de leden
- $\frac{1}{3}$ ♂, $\frac{1}{6}$ ♀ Oegandese jeugd

Ervaringen van LRA-kindsoldaten

- Ontvoering:
gedwongen rekrutering

-> Scheiding van
ouders tegen hun wil
(*art. 9*)

-> Ontvoering (*art. 35*)
en ontzegging van
vrijheid (*art. 37*)

Ontvoering: 90% - Geboren in LRA: 10%

Variabele	n=1995
Locatie van ontvoering	
- Thuis	75 %
- Onderweg	12 %
- Op het veld	7 %
- Op school	3 %
- Overige	3 %
Moment van ontvoering	
- 's Nachts	54 %
- Overdag	46 %
Ontvoerd samen met familie	47 %

Vindevogel, S.; Coppens, K., Derluyn, I.; De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E. (*accepted for Child Abuse & Neglect*). Forced conscription of children during armed conflict: experiences of former child soldiers in northern Uganda

Ervaringen van LRA-kindsoldaten

- Duur van rekrutering

-> Ontnemen van toegang tot:

- Gezondheidsdiensten (*art. 24*)
- Onderwijs (*art. 28*)
- Culturele leven (*art. 31*)

	n=1995
Gemiddelde	1.5 years
<i>Gemiddelde</i>	<i>562 days</i>
<i>Mediaan</i>	<i>285 days</i>
<i>Range</i>	<i>0.5 – 6009 days</i>

Vindevogel, S.; Coppens, K., Derluyn, I.; De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E. (*accepted for Child Abuse & Neglect*). Forced conscription of children during armed conflict: experiences of former child soldiers in northern Uganda

Ervaringen van LRA-kindsoldaten

- Levensomstandigheden
 - > Blootstelling aan fysiek en mentaal geweld, kwetsuren, misbruik of uitbuiting (*art. 19*)
 - > Geen adequate levensstandaard gezien hun ontwikkeling(*art. 27*)
 - > Seksuele uitbuiting en misbruik(*art. 34*)
 - > Onderwerping aan mishandeling of andere wrede, onmenselijke of degraderende behandelingen of bestraffingen (*art. 37*)

Variabele	n=1995
Lange afstanden lopen	99 %
Zware vrachten dragen	89 %
Ondervoeding	97%
Eten: insecten,urine,...	88 %
Mishandeling	92 %
Kwetsuren	21 %
Seksueel misbruik	56 % ♀

Vindevogel, S.; Coppens, K., Derluyn, I.; De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E. (*accepted for Child Abuse & Neglect*). Forced conscription of children during armed conflict: experiences of former child soldiers in northern Uganda

Ervaringen van LRA-kindsoldaten

- Deelname aan vijandigheden

- > Onrechtmatige aanval op hun eer en reputatie (*art. 16*)
- > Uitvoeren van werk dat waarschijnlijk gevaarlijk is, interfereert met hun onderwijs of schadelijk is voor hun gezondheid en ontwikkeling (*art. 32*)

Deelname: 76 %

Variabele	n=1995
Plunderen	76 %
Vermoorden	47 %
Ontvoeren	39 %
Vechten	27 %
Vernielen	24 %

Vindevogel, S.; Coppens, K., Derluyn, I.; De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E. (accepted for *Child Abuse & Neglect*). Forced conscription of children during armed conflict: experiences of former child soldiers in northern Uganda

Consequenties: psychologisch

- Prevalentie van psychologische klachten:
 - Voorkomen: 80% of sample
 - Gemiddeld aantal: 2 symptomen/10
 - Sommige symptomen: toename van prevalentie op langere termijn

Variabele	n=424
Sensitiviteit	63 %
Angst	40 %
Nachtmerries	36 %
Waakzaamheid	20%
-Slaperigheid	17 %
-Gebrek aan slaap	12 %
Suicidaal denken	7 %
Teruggetrokken	7 %
Schuld	5 %
Haat andere sekse	5 %

Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E.. (submitted). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

Consequenties: psychologisch

- Evolutie in de prevalentie van 5 symptomen met herhaaldelijke meting:

- Sensitiviteit :↑
- Suicidaal denken: ↑
- Angst: ↓
- Teruggetrokken: ↓
- Nachtmerries: ≠

Variabele	Intake	Follow-up
Sensitiviteit	19%	61%
Angst	64%	38%
Nachtmerries	40%	36%
Suicidaal denken	2%	7%
Teruggetrokken	43%	6%

Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E.. (submitted). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

Interpretatie: psychologisch

- Oorlogsgerelateerde ervaringen van kindsoldaten
 - Endemisch en potentieel stressvol
 - Bedreiging t.a.v. hun psychisch welzijn
- Aanzienlijk aantal rapporteert psychische problemen
 - Psychisch welzijn 'at risk'
- Evolutie in symptomen vertoont verschillende trends
 - Geen lineair proces

Consequenties: sociaal

- Prevalentie van sociale indicatoren:
 - Algemeen: positief gewaardeerde relaties
 - Frequent voorkomen van stigmatisatie in de gemeenschap

Variable	n=424
Interactie met vrienden	98 %
Geaccepteerd door vrienden	96 %
Geaccepteerd in gemeenschap	95 %
Stigmatisatie in gemeenschap	49 %

Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E.. (submitted). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

Consequenties: sociaal

- Professionele steun
 - Helpt van de voormalige kindsoldaten
 - Merendeel: basispakket aan goederen i.f.v. reïntegratie

Professionele steun:		46 %
Variabele		n=424
Amnesty pakket		60 %
Inkomengenererende activiteit		38 %
World Food Program		16 %
Bijkomend rehabilitatiecentra		11 %

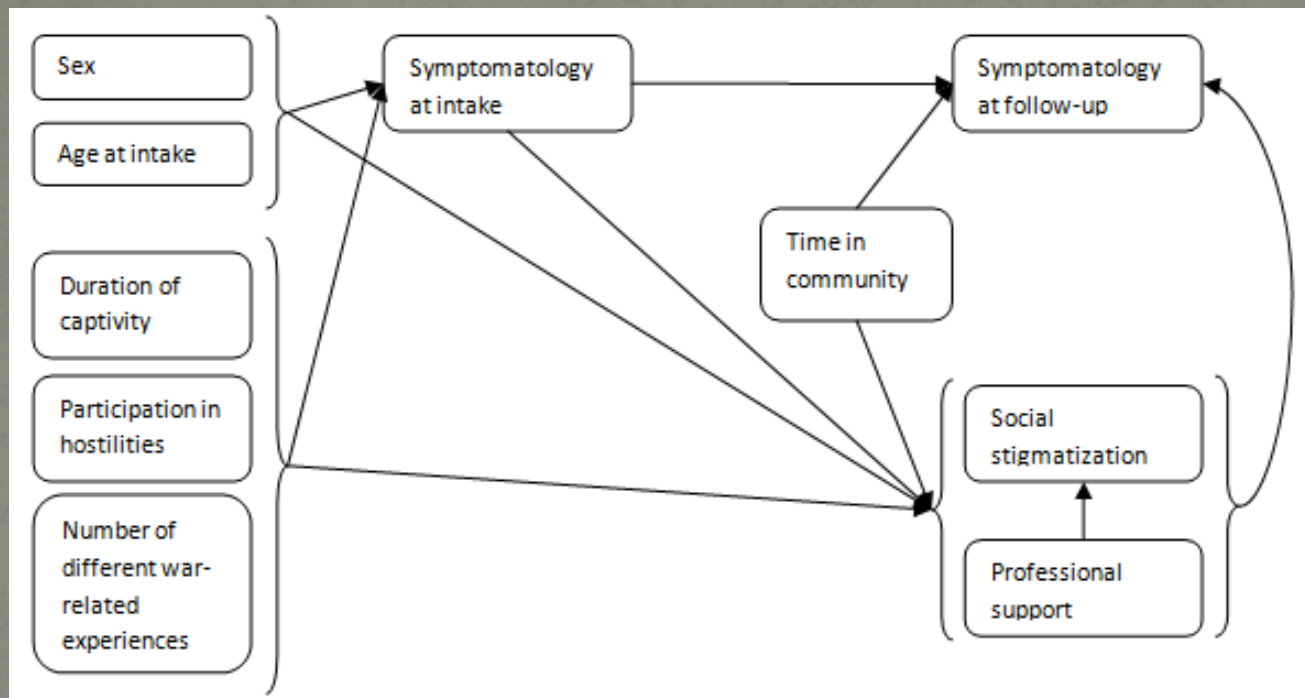
Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E.. (submitted). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

Interpretatie: sociaal

- Lange afwezigheid in de samenleving
 - Ongedefinieerde rol voor voormalige kindsoldaten
- Gevarieerde rollen
 - Verregaande betrokkenheid in vijandigheden
 - Bedreiging van sociale positie in maatschappij
- Sociale moeilijkheden: frequent voorkomen stigma
 - Erg gestigmatiseerde en kwetsbare bevolkingsgroep
- Algemeen gevoel van sociale acceptatie
 - Familiaal en sociaal ondersteuningsnetwerk

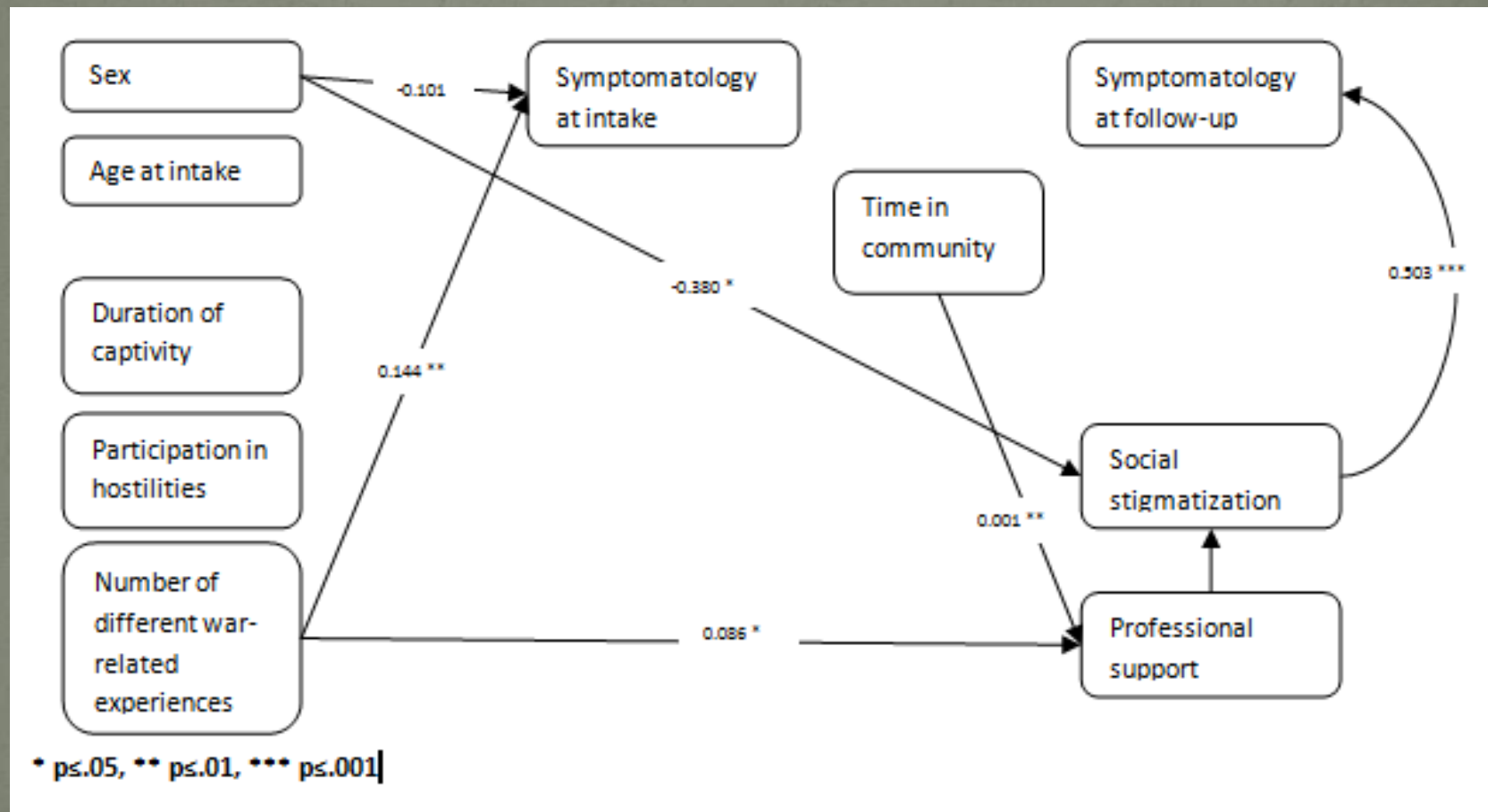
Model: ontwerp

- n=424
- Basis modelconstructie: theorie & data

Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E..
(submitted). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

Model: resultaten

Vindevogel, S., Coppens, K., Derluyn, I., De Schryver, M.; Loots, G. & Broekaert, E.. (*submitted*). Determinants of psychosocial well-being of former child soldiers in northern Uganda

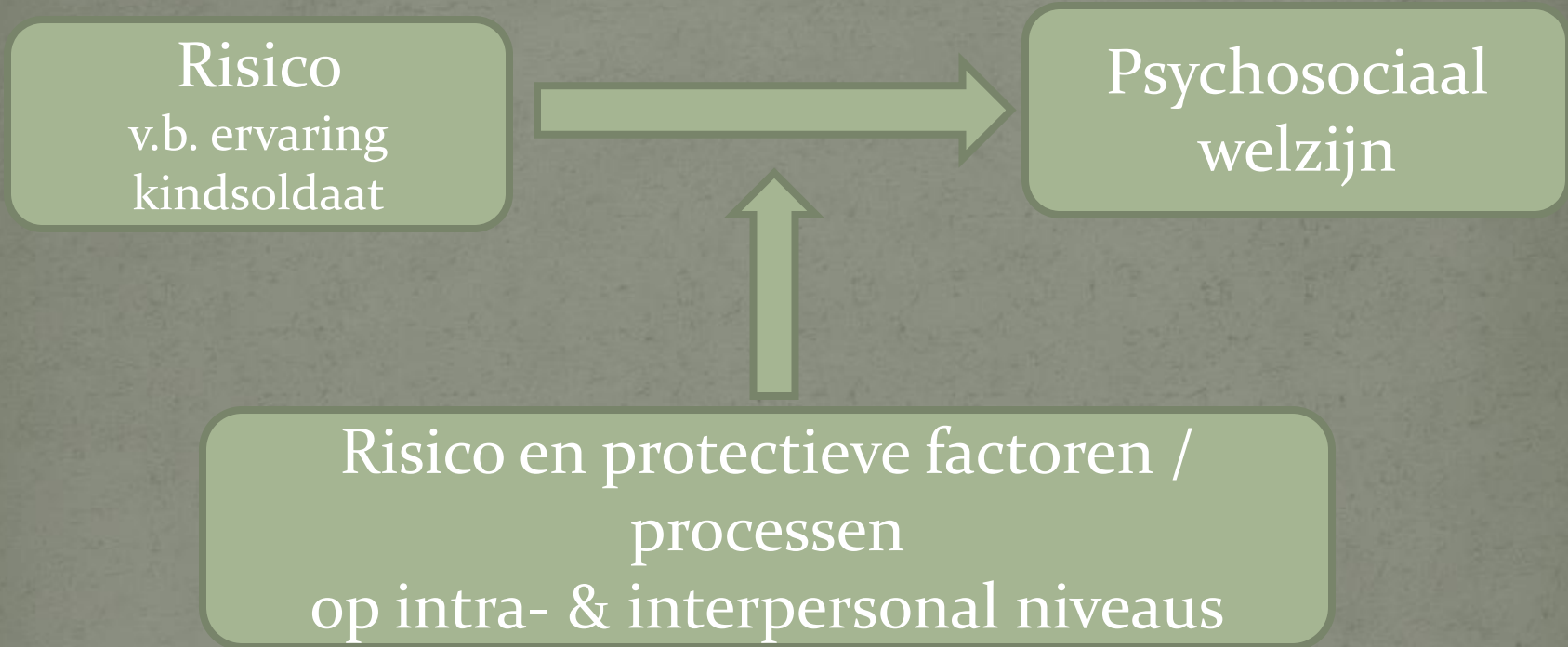
Model: implicaties

- Invloed oorlogsgerelateerde ervaringen: aantal ervaringen ~ symptomatologie
 - Op kortere termijn (intake): dose-effect hypothese
 - Op langere termijn (follow-up): geen effect
- Intra-persoonlijke factoren
 - Leeftijd ~ symptomatologie k.t.
 - Geslacht ~ stigmatisatie
- Inter-persoonlijke factoren
 - Sociale stigmatisatie ~ symptomatologie l.t.

Implicaties voor rehabilitatie en re-integratie

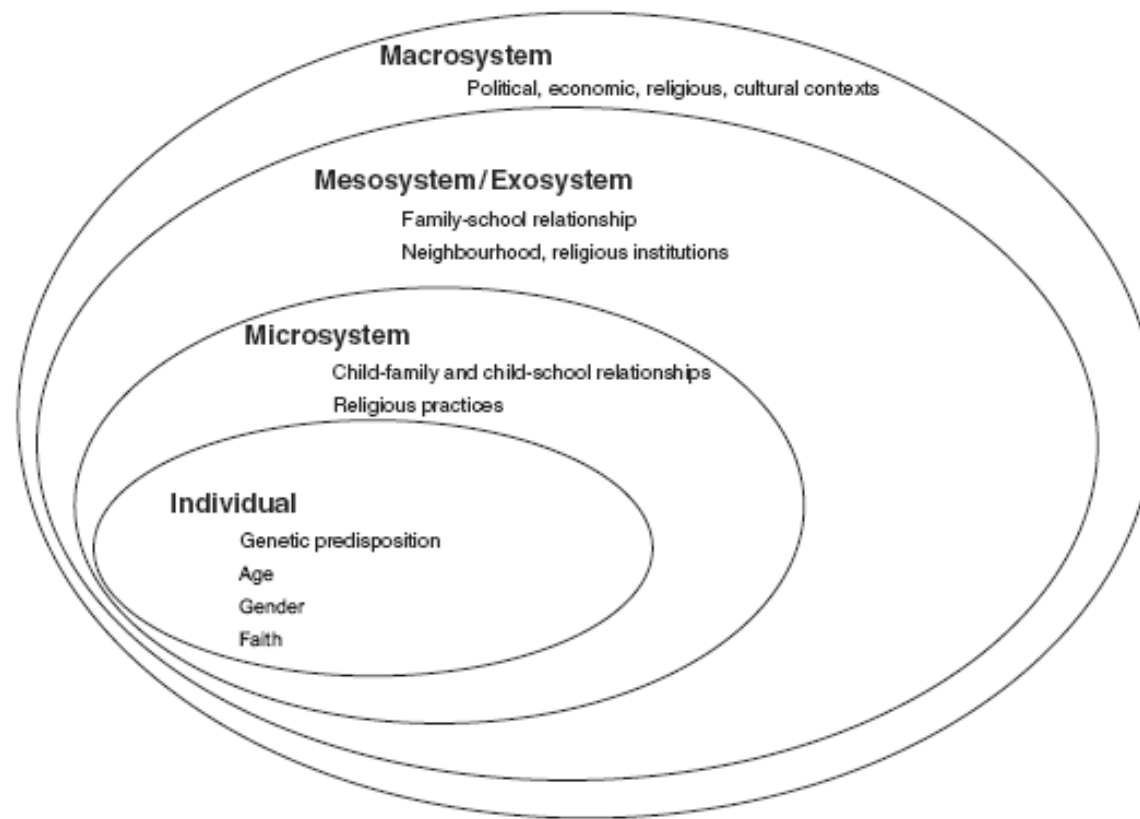
- Impact van het inzetten van voormalige kindsoldaten tijdens gewapende conflicten
 - Implicaties op psychisch vlak
 - Implicaties op sociaal vlak
 - Verwevenheid psychisch & sociaal vlak
- Trauma-focused approach → socio-ecological approach

Risico & Protectieve factoren

Socio-ecological approach

- Bronfenbrenner, 1979

The social ecological model of risk and protection for children affected by armed conflict (adapted from Bronfenbrenner, 1979).

PraktijkimPLICaties

- DDR program
 - Ontwapening
 - Demobilisatie
 - Re-integratie
- ↓
- Amnesty Act
- Reception Centers
 - Receptie
 - Rehabilitatie
 - Reintegratie

Reception centers

- Rituelen

Reception centers

- Psychosociale counseling
 - Individueel
 - Groep

Reception centers

- Medische hulp

Reception centers

- Recreatieve activiteiten

Reception centers

- Psycho-educatie & sensibilisering

Praktijkimplicaties

- Meerwaarde 'reception centres'
 - Stressvolle oorlogservaringen en psychische symptomen
 - Duur afwezigheid in de samenleving
 - Sporen van hun familieleden ?

Nood aan vangnet:

- Steun in basisvoorzieningen
- Psychische en medische zorg
- Opsporen en verenigen familieleden
- Voorbereidende vormingen

Praktijkimplicaties

- Observaties

- Beperkte verantwoordelijkheid van familie tijdens verblijf in centrum
- Beschikbaarheid / capaciteit van familieleden tijdens oorlog ?

- Aanbevelingen

- Creëren van een graduele transitiefase tussen centrum en thuis
- Ondersteunen familiaal netwerk ivp voormalige kindsoldaten

Praktijkimplicaties

- Observaties
 - Hoge doch gedwongen betrokkenheid in vijandigheden tegen burgers
 - Dubieuze sociale positie en negatieve sociale attitudes

- Aanbevelingen
 - Sensibiliserings- en bewustmakingsactiviteiten
 - Focus van voormalige kindsoldaten naar kwetsbare bevolkingsgroepen
 - Transitioneel recht

Praktijkimplicaties

- Community-based initiatives:
 - Samenwerking met de gemeenschap
 - Werken via structuren in de gemeenschap
 - Trainen van sleutelfiguren
 - Organiseren activiteiten i.f.v.
 - Capaciteitstraining
 - Sensibilisering
 - Psycho-educatie
- Link met ondersteunend professioneel netwerk

Community-based initiatives

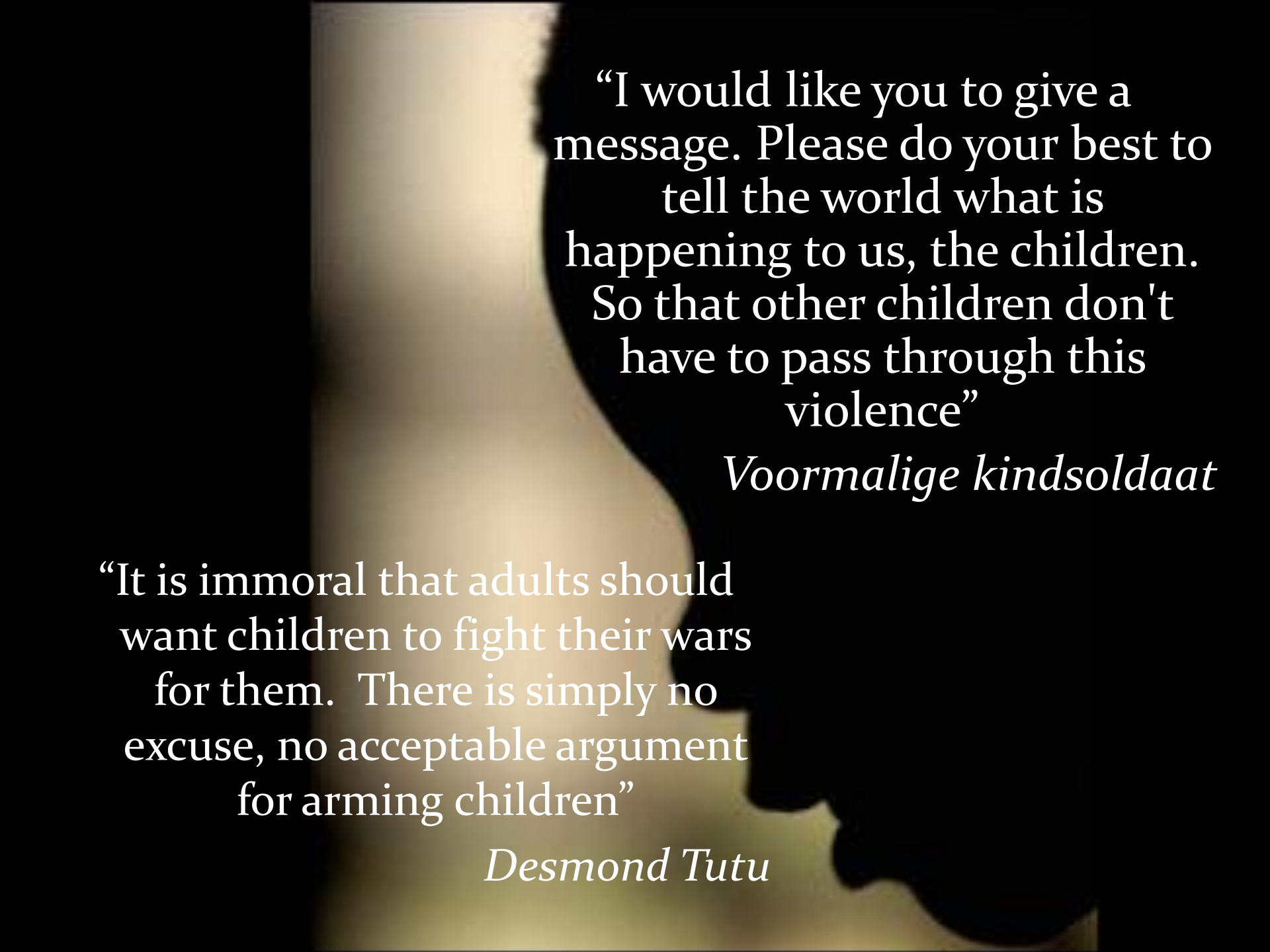

Community-based initiatives

- Poster campagnes en radio programmas
- Follow-up huisbezoeken aan voormalige kindsoldaten en hun families
- Training van vrijwilligers uit de gemeenschap om eerste 'counseling' te verlenen
- Vredesopbouwende sportcompetities
- Ondersteunen gemeenschappen in hun rituelen en gebeden
- Creëren/versterken van gemeenschapsstructuren voor ondersteuning kwetsbare kinderen/volwassenen
- ...

Community-based initiatives

- Oudergroepen
 - Ontvangen van voormalige kindsoldaten bij terugkomst
 - Primaire assessment van psychisch welzijn
 - Refereren naar professionals wanneer nodig
 - Gedeelde inkomstgenererende activiteiten vb. microcredit
- Jeugdgroepen
 - Promoten van acceptatie en participatie in gemeenschap
 - Promoten onderwijs en inkomstgenererende activiteiten
 - Monitoren van kinderrechten in de gemeenschap
 - Rapporteren van schendingen van kinderrechten en refereren naar professionals

“I would like you to give a message. Please do your best to tell the world what is happening to us, the children. So that other children don't have to pass through this violence”

Voormalige kindsoldaat

“It is immoral that adults should want children to fight their wars for them. There is simply no excuse, no acceptable argument for arming children”

Desmond Tutu